

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קזואס שליט"א

ביחד

לא לנתק

לאור מה שאמרנו קודם, שמגורים קרובים מדי להורים יכולים לגרום נזק לבני הזוג, אנו צריכים גם להיזהר שלא יקרה דבר הפוך, ושלא יהיה ניתוק מוחלט מההורים.

אסור להתנתק מההורים אלא במקרים קיצוניים ביותר ובהוראת מנחה מוסמך. הורינו גידלו אותנו, נתנו לנו את כל חייהם כדי שנצליח, ואין לנו רשות להתנתק מהם או חלילה לא להכיר בהם!

לפעמים קורה שהבעל מאוכזב מהורי אשתו עד כדי כך שהוא גוזר עליה שלא להגיע אליהם, לא היא ולא הנכדים. דבר זה פסול מעיקרו ממספר סיבות, נציין לפניכם כמה מהן:

א. אין לבעל רשות לגזול מאשתו את

חרותה, ולנתק אותה מהוריה.

ב. ההורים נפגעים ונעלבים עד עמקי נשמתם וכועסים מאד על בני הזוג.

ג. הנכדים שלא קשורים לעניין כלל, לא זוכים להכיר את סבא וסבתא.

קורה גם שהאישה מנתקת את בעלה מהוריו כתוצאה מסכסוך מסוים שבו לפי דעתה הם לא צודקים.

כבר נתקלתי במקרים של ניתוק כל כך מוחלט, עד כדי כך שהיא לא מרשה לו להתקשר להוריו לומר 'שבת שלום'...

במשך השנים פנו אלי עשרות הורים כואבים וממורמרים שלא יודעים איך לפתור את הבעיה ולשבור את הנתק הזה.

למצבים אלו ישנם מספר פתרונות:

א. להפעיל גורם סמכותי, שבני הזוג מכבדים, שיכנס לעובי הקורה ויפשיר את הקרח שנוצר.

ב. לפנות להורי בן הזוג שניתק את הקשר עם הצד השני, להסביר את המצב, והם ידברו עם הזוג על חידוש הקשר.

ג. לכוון את בני הזוג לקריאת ספרים או צפייה בהרצאות או השתתפות בסדנאות בנושא של זוג מול הורים.

פרשת השבוע

פסח - חג החרות

בתפילות חג הפסח אנו אומרים: "ותתן לנו את חג המצות הזה זמן חרותנו". נשאלת השאלה למה דווקא פסח הוא 'זמן' החרות? מה עם כל השנה? נוכל להסביר את פשר הדבר על פי רעיון שמובא בספר 'מכתב מאלהיו'.

שואל הרב אליהו דסלר, כשאדם נולד ומתחיל את מסע חייו, האם הזמן חולף על פניו או שהוא נוסע בזמן? אדם שנוסע באוטובוס, האם נאמר שהאדם הזה עומד במקומו והתחנה מתקרבת אליו או שהוא מתקרב אל התחנה? ברור שהוא מתקרב אל התחנה שברוך.

ברגע שאדם נולד, הוא עולה על אוטובוס הזמן. נקודת המוצא שלו היא יום הולדתו והוא חוזר ליום זה בכל שנה מחדש. כך גם במעגל השנה, יש בו מספר תחנות שמהן אנו יכולים לשאוב ולקבל תוספת רוחנית.

חג הפסח הוא חג של שבוע ימים, שבו אנו עוצרים בתחנה ששמה זמן חרותנו שמאפשרת לנו לצאת לחרות. אנו נוסעים הלאה ולאחר כ- 50 ימים אנו עוצרים בתחנה ששמה 'זמן תורתנו', בה מתאפשר לנו לקבל את התורה מחדש. שוב אנו נוסעים ומגיעים לחג הסוכות, עוצרים בתחנה ששמה 'זמן שמחתנו' שבה יש שמונה ימים של שמחה.

היוצא מדברינו הוא שבכל פעם שמגיעים לתחנה מסוימת ישנה אותה השפעה רוחנית שיכולה להרים את האדם לגבהים רוחניים. פסח, זהו זמן חרותנו - כלומר, אפשר לצאת לחרות דווקא בחג הפסח יותר מאשר בכל ימות השנה. זוהי 'שעת רצון', מכיוון שדווקא בזמן הזה יצאו אבותינו ממצרים מעבדות לחרות ומצב זה נקבע לדורות לחרות וחופש.

ובאמת אנו אומרים: 'חג המצות הזה, זמן חרותנו', כי המצה מסמלת חרות וחופש. המצה היא מכילה קמח ומים בלבד.

המצה גם לא עברה התפחה, ולכן אין בה גאווה. הרמז במצה מופנה אל האדם. אדם שמתנהג בישרות, וללא גאווה, הרי הוא בן חורין מכל הקטטות והמרביבות, והוא תמיד שמח ומאושר.

גם בבית שלנו אנו צריכים להתנהג בישרות. כלומר, הבטחנו לאשה או לילדים דבר מה, צריך לקיים! הוכיחו אותנו על דבר מסוים, נודה על האמת.

נשתדל לשבור את מידת הגאווה ולהתנהג בענווה. לא להיות מושל רודן ועריץ שקשה לחיות בסביבתו. נשתדל לדבר בשפה יפה ולא מתלהמת ונזכה בחג הזה לצאת מעבדות לחרות, ולשאוב ממנו את העקרונות הללו לכל השנה.

חג פסח כשר ושמח - אבנר קזואס

שני טיפשים עלו לאוטובוס שהיה מסיע חיילים מחיל הים, לאחר שעלו אומר אחד לשני בלחץ: "עלינו בטעות לאוניית חיל הים בוא נרד מפה!" תוך כדי הלחץ קופץ אחד הטיפשים ומתרסק על הכביש ונפצע קשה, ומתוך כך צועק לחברו: "אל תקפוץ בצד הזה, קפוץ בצד השני כי אני קפצתי בצד של הסלעים!"

גידתה

"גדולי וחכמי ישראל, היו מהם חוטבי עצים, ומהם שואבי מים, ומהם סומים, ואף על פי כן היו עוסקים בתלמוד תורה ביום ובלילה" (הרמב"ם)

פתגם השבוע

"מה העבודה הזאת לכם" הוא אומר, במעין בריחה מהתמודדות וחוסר ראייה נכונה של המציאות. בדרך כלל הדבר מורגש יותר בגיל ההתבגרות. וכפי שמוגדר היום "כמרד הנעורים". גם את הילדים האלה עלינו לטפח ולקרב עם הרבה חום, והרבה שיחות והבנה, ועם אמירת ביקורת בזמן הנכון, בבחינת "שמאל דוחה וימין מקרבת". שמאל היא הביקורת והיא היד החלשה. הביקורת תאמר בעדינות. ואח"כ לקיים את הימין מקרבת, היא היד החזקה. ולהביאה לידי ביטוי בריבוי חום ואהבה ומחמאות.

אחד תם: תם, אין פירושו תמים ונאיבי, אלא פירושו חסר דבר אחד. עלינו ההורים להבחין מה הצרכים של כל ילד, מה חסר לו ולזהות את כישורונותיו. לשם כך אנו נדרשים ליותר שעות עם הילדים, מצדך שכל כך קשה להשיג בדורנו. עלינו לדעת שכל ילד הוא עולם מלא, ושונה אחד מרעהו. מילוי שיתאים לזה לא בהכרח יתאים לאחר. וכמו שאמר החכם מכל אדם "חנוך לנוער על פי דרכו" בכלים שלו ובקצב הנכון.

זה שאינו יודע לשאול: הם הילדים בגיל הרך, בגיל שנה עד שלוש. הם רוצים לשאול אבל לא יודעים איך. כתב בעל ההגדה "את פתח לו" אל תחכה עד שיגדל וילמד לשאול. כבר בגיל הרך יש ללמדו מושגים וערכים ולא דווקא ע"י דיבור אלא בדרך של דוגמה אישית. ילדים קטנים מתרשמים לא רק מהמילים אלא בעיקר מהמנגינה שבה הן נאמרות. הם גם מתצפתים אותנו ברגעי החולשה והכעס ומגיבים בהתאם.

דגש מיוחד הושם בחג הזה על הילדים שלנו – כמו שנצטוונו בתורה: "והגדת לבנך ביום ההוא". הדבר בא לידי ביטוי בכמה אופנים: אנו דואגים שהילדים יהיו ערניים בלילה הזה. עושים שינויים בסעודה כדי שהילדים ישאלו "מה נשתנה?" האפיקומן מחזיק אותם ערים עד סוף הסדר. וגולת הכותרת של ההגדה: "כנגד ארבעה בנים דברה תורה: חכם, רשע, תם, ושאינו יודע לשאול". כאן מתגלה לנו דבר חשוב ויסודי בגישה כלפי הילדים שכל אחד מהם הוא מסוג שונה. החכמה היא לדעת איך לדבר עם הבן המיוחד "בגובה העיניים" ולשוחח איתו ולכוון אותו למחוזות טובים, הדיבור הוא הכלי הבסיסי בתקשורת עם ילדים ודרך זה אפשר להשפיע עליהם ולכוון את חיצי החינוך למטרה.

אחד חכם: זה הילד המבריק והשנון, הלמדן והמצטיין. צריכים לדבר לפי ערכו בבחינת "תן לחכם ויחכם עוד". הילד הזה הוא כלי שניתן למלא הרבה יותר ממה שאנו חושבים. ילד הוא דף חלק ללא עקמומיות, יש לו ראש נקי. ולכן יש למלא אותו בתכנים חיוביים בעלי רמה גבוהה שמצד אחד ישפרו ויחדדו את כישורונותיו, ומצד שני שלא ישעמו אותו.

אחד רשע: בהגדה מוגדר סוג ילדים שדורנו עד לו בכל יום, בבחינה של "פריקת עול" מסוימת.

סיפור לשבת

מעלת הוויתור

סיפר הגאון רבי חיים קרייזווירט זצ"ל רבה של אנטוורפן עד לפני כעשר שנים:

הישיבה בה למדתי, לא הייתה מצוידת באביזרי התפנוקים הקיימים כיום בישיבות, בהעדר מיטות ותנאי פנימייה סבירים, לא אחד ולא שניים מן הבחורים ישנו על הרצפה, פשוטו כמשמעו, אני שזכיתי לומר שיעור בישיבה, כבר בגיל 17 קיבלתי מיטה.

יום אחד הגיע לישיבה בחור עוור, בשם "ישעיה'ה' משנה" שהחל אף הוא ללמוד עם הבחורים, הבחור הגיע לוורשה לטיפול בעיניו, ונשלח אל הגר"ח קרייזווירט על ידי האדמו"ר מגרודזינסק כדי שיסדר לו אכסניה בעת שהותו בעיר הבירה הפולנית, העוור הוכתר בשם הנ"ל משום שהיה משנן משניות בע"פ.

הגר"ח ניסה לחפש אכסניות בעיר ולא מצא, ומכיוון שגם בישיבה לא היה, כאמור כל סיכוי לקבל מיטה עבורו, נתתי לו את מיטתי שלי שישן בה.

והיה זה, סיפר הגר"ח ברבות הימים, לא לילה אחד ולא שניים, הבחור שהה בוורשה זמן רב, וכל אותם לילות הקרבת מעצמי ונתתי לו לישון במיטתי, כשאני מתייסר בשינה על הרצפה. כאשר הגיע תקופת המלחמה, והנאצים ימח שמם הגיעו לישיבה, היינו עדים למחזות איומים, הגרמנים נכנסו

להיכל התורה כשהם מצוידים בשמותיהם של כל הבחורים, הם בחרו לעצמם קיר מוות מחוץ לישיבה, והביאו לשם את הבחורים, כל אחד בנפרד, ירו בו והרגוהו.

והנה הגיע תורי, הגרמנים הכריזו את שמי, ודרשו שאצא החוצה, שם כבר המתין לי 'התליין' שלקח את כל הבחורים לקיר המוות והרגם, מרגע זה, שבו הייתי בידי של הגרמני, היו לי שתי דקות כדי להתייחד עם בוראי.

גם כאשר הייתה חרב חדה מונחת על צווארו של הגאון זצ"ל, לא התייאש מן הרחמים.

החילותי לבכות לפני הקב"ה, סיפר הגר"ח, והתפללתי שאזכה להינצל, ואם אין בכוחה של התורה להגן עלי, אזי אני מפיל תחינה שאנצל מן המוות בזכות החסד שעשיתי במשך תקופה ארוכה עם הבחור העיוור.

והנה אנו מגיעים אל קיר המוות, והגרמני שולח בי את עיניו הטמאות ופונה אלי ואומר 'חיים אתה בחור כל כך יפה, חבל לי עליך שתמות כאן ליד הקיר.

בוא נעשה עסק, אני אירה לכוון שלך, אבל אזי את קנה הרובה כמה סנטימטרים כדי שהכדורים לא יפגעו בך. באותו רגע, שא את רגליך וברח מן המקום כל עוד רוחך בך, וכך אוכל להצטדק בפני מפקדי, ולומר שברחת...

ועד שמישהו מבין המפקדים יקלוט מה קרה, אתה כבר תהיה הרחק מכאן.

"ההסכם" הלא יאומן הזה בוצע, ובתוך מחצית הדקה היה כבר הבחור חיים קרייזווירט מחוץ למקום, בהימלטו למקום מבטחים, מעשהו של הגרמני היה בניגוד לכל הנורמות המקובלות, אי אפשר היה לעלות על הדעת באופן טבעי התרחשות שכזו.

הגר"ח סיפר כאמור את המעשה המדהים בדינר של "עזר מציון", והשומעים הזדעזעו למשמע אוזניהם, ואז הוסיף הגאון את המשפט הבא:

"ראו נא גם ראו, מה אפשר לזכות על ידי חסד! הרי כל התורה שלמדתי מאז ועד היום, במשך למעלה משישים שנה, באה לעולם בזכות אותו החסד שעשיתי עם העוור".

(יביע אומר)

קו המשפחה העולמי

ייעוץ והכוונה עם יועצים ללא עלות

בנושאי שלום בית וחינוך ילדים

בימים א-ה בין השעות 09:00-23:00

הפנייה ליועצים/ות מוסמכים בכל רחבי הארץ

חיגג מחו"ל +972-796990699

*9421